

OSA-AIKAELÄKKEEN AVULLA OSA-AIKATYÖHÖN

Osa-aikaeläkkeen turvin voit vähentää työskentelyäsi jo ennen vanhuuseläkkeelle siirtymistä. Osa-aikaeläkkeen saamiseksi sinun on siirryttävä kokoaikatyöstä osa-aikatyöhön.

Työeläkkeisiin tulee muutoksia vuoden 2017 alusta lukien. Keskeiset muutokset koskevat vanhuuseläkkeen ikärajoja ja karttumia. Myös kaksi uutta eläkettä tulee käyttöön: työuraeläke ja poistuvan osa-aikaeläkkeen tilalle osittainen vanhuuseläke.

MILLOIN OSA-AIKAELÄKKEELLE?

Osa-aikaeläkkeesi voi alkaa 61-vuotiaana. Osa-aikaeläke poistuu eläkeuotona vuodesta 2017 alkaen, mutta voimassa olevat osa-aikaeläkkeet jatkuvat ennallaan.

Osa-aikaeläkkeen saaminen edellyttää, että olet ansainnut työeläkettä viimeisten 15 vuoden aikana yhteensä vähintään viisi vuotta eli 60 kuukautta.

Eläkkeen saamiseksi sinun on siirryttävä osa-aikatyöhön kokoaikatyöstä. Osa-aikaeläkettä edeltävien 18 kuukauden aikana kokoaikatyön on tullut jatkua vähintään 12 kuukautta. Sairausvakuutuspäiväraha-aika voi pidentää 18 kuukauden aikaa korkeintaan kuusi kuukautta.

Yrittäjätoimintasi on kokoaikaista, kun YEL-vakuutuksesi tulo on vähintään 15 114,37 euroa vuonna 2016. Jos teet yrittäjätoiminnan rinnalla muuta ansiotyötä, myös se otetaan huomioon kokoaikatyön määrittelyssä.

OSA-AIKATYÖ

Sinun on osa-aikaeläkkeen saamiseksi joko vähennettävä yritystoimintasi puoleen tai luovuttava siitä kokonaan ja tehtävä osa-aikatyötä muun eläkelain piirissä.

Osa-aikaisen yrittäjätoiminnan työtuloksi vahvistetaan puolet osa-aikaeläkettä edeltävän yhtäjaksoisen yrittäjätoiminnan keskimääräisestä työtulosta. Keskimäärää laskettaessa otetaan huomioon osa-aikaeläkkeelle siirtymisvuoden ja sitä edeltävien viiden vuoden YEL-työtulot. Vakuutusmaksut peritään puolitetusta työtulosta. Osa-aikatyön työtulo ei saa jäädä alle vakuuttamisvelvollisuuden alarajan, joka vuonna 2016 on 7 557,18 euroa vuodessa. Yrittäjän YEL-työtulon on vastattava yrittäjän työpanosta.

Puolitetun YEL-työtulon on oltava 35–70 prosenttia kokoaikatyön vakiintuneesta ansiotasosta. Vakiintunut ansiotaso on keskiarvo osa-aikaeläkettä edeltävien viiden kalenterivuoden YEL-työtuloista ja mahdollisista palkkatuloista. Keskiarvossa otetaan huomioon myös YEL-joustomaksut. Viimeisen kalenterivuoden lisämaksua ei huomioida, mutta maksun alennus vaikuttaa täysimääräisesti.

Jos yrittäjätoimintasi päättyy kokonaan, voit tehdä jonkin muun eläkelain piiriin kuuluvaa osa-aikatyötä, jossa ansiosi on 35–70 prosenttia kokoaikatyön vakiintuneesta ansiotasosta.

MUISTILISTA

2–3 kuukautta ennen suunniteltua osa-aikaeläkkeen alkamisajankohtaa

- Selvitä, miten järjestät osa-aikatyösi. Voit joko puolittaa työpanoksesi tai lopettaa yrittäjätoiminnan kokonaan ja aloittaa osa-aikatyön toisen palveluksessa.
- Tarkista arvio tulevan osa-aikaeläkkeesi määrästä osoitteessa www.elo.fi/elakepalvelu. Palveluun kirjaudutaan omilla pankkitunnuksilla.

Noin kuukautta ennen suunniteltua osa-aikaeläkkeelle jäämistä

- Lähetä eläkehakemus Eloon. Tee hakemus ennen kuin siirryt osa-aikatyöhön, sillä eläkettä ei voida myöntää takautuvasti.
- Kerro hakemuksella, miten työpanoksesi muuttuu. Voit esimerkiksi kertoa, miten muutos vaikuttaa liikevaihtoon tai palkkaatko työntekijän tekemään työtäsi.

MITEN HAETAAN?

Eläkettä haetaan lomakkeella, jonka voit tulostaa verkkosivuiltamme www.elo.fi. Lomakkeen saat myös soittamalla meille.

Hakemuksessasi sinun on selvitettävä, miten työpanoksesi muuttuu. Selvitys voi olla esimerkiksi todistus yrityksen tai sen osan myynnistä tai työntekijän palkkaamisesta korvaamaan työpanostasi.

Lähetä hakemus meille kuukautta ennen eläkkeen alkamista. Osa-aikaeläkettä ei myönnetä takautuvasti, vaan se voi alkaa aikaisintaan hakemista seuraavan kuukauden alusta.

ELÄKKEEN MÄÄRÄ

Osa-aikaeläkkeen määrä on 50 prosenttia ansiotulon alenemasta, jolla tarkoitetaan kokoaikatyön vakiintuneen työtulon ja osa-aikatyön työtulon erotusta. Osa-aikaeläke voi kuitenkin olla enintään 75 prosenttia siitä eläkkeestä, joka on kertynyt osa-aikaeläkkeen alkamiseen mennessä.

Osa-aikaeläkettä ei makseta kansaneläkkeenä.

Esimerkki osa-aikaeläkkeen määrästä

Jos kokoaikatyön vakiintunut työtulo on esimerkiksi 2 000 euroa kuukaudessa ja osa-aikatyön puolitetty työtulo on 1 000 euroa kuukaudessa, osa-aikaeläke on puolet erotuksesta eli 500 euroa kuukaudessa.

MUUTOKSET OSA-AIKATYÖSSÄ

Osa-aikatyötä koskevista muutoksista on ilmoitettava Eloon. Mahdollisesti liikaa maksettu osa-aikaeläke peritään takaisin.

Et voi osa-aikaeläkkeen aikana muuttaa YEL-työtuloasi etkä käyttää vakuutusmaksujen joustoja.

VANHUUSLÄKE OSA-AIKAELÄKKEEN JÄLKEEN

Osa-aikaeläkkeeltä voit siirtyä vanhuuseläkkeelle alimman ja ylimmän vanhuuseläkeiän välillä. Ennen vuonna 1954 syntyneillä alin eläkeikä on 63 vuotta. Eläkeuudistus nostaa elä-

keikää vuoden 2017 alusta ja näin ollen vuonna 1955 syntyneillä vanhuuseläke voi alkaa aikaisintaan 63 vuoden ja 3 kuukauden iän täyttämistä seuraavan kuukauden alusta. Ylin eläkeikä säilyy 68 vuoden iässä.

Siirtyminen osa-aikatyöhön ja osa-aikaeläkkeelle voi vaikuttaa tulevan vanhuuseläkkeesi määrään. Eläkettä karttuu osa-aikatyöstä vähemmän kuin kokoaikatyöstä karttuisi. Jos osa-aikatyöhön siirtyminen kuitenkin auttaa sinua jaksamaan työelämässä pidempään, ei vanhuuseläkkeesi määrä jää välttämättä lainkaan pienemmäksi kuin mitä se olisi koko-aikatyön jälkeen.

TYÖTTÖMYYS TAI SAIRASTUMINEN OSA-AIKAELÄKKEEN AIKANA

Jos joudut työttömäksi, osa-aikaeläke lakkautetaan. Työttömyyspäiväraha lasketaan kokoaikatyön ansioiden perusteella. Sairauspäiväraha-ajalla osa-aikaeläke sen sijaan jatkuu. Päiväraha lasketaan osa-aikatyön työtulosta.

OSITTAINEN VARHENNEDTU VANHUUSLÄKE

Eläkeuudistus tuo uuden eläkelajin osa-aikaeläkkeen tilalle vuodesta 2017 alkaen. Osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä voit ottaa eläkettä maksuun joko 25 % tai 50 % kertyneestä eläkkeestä 61-vuotiaana. Kun otat osan eläkettä maksuun ennen alinta vanhuuseläkeikäsi, vanhuuseläkkeesi pienenee pysyvästi. Maksuun ottamaasi eläkkeen määrää pienennetään 0,4 % jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkaminen alittaa eläkeikäsi.

Voit valita itse jatkato työskentelyä eläkkeen rinnalla vai et – ansaitsemaasi palkkaa tai tekemääsi työmäärää ei seurata, eikä niillä ole vaikutusta osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeesi määrään. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen rinnalla tehdystä ansiotyöstä karttuu lisää vanhuuseläkettä.

Jos olet yrittäjä ja yritystoimintasi jatkuu osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen aikana, YEL-vakuutuksesi on oltava voimassa. Työtulosi määrittelet työpanoksesi mukaan, kuten aina ennenkin.

Lue lisää www.elo.fi/elakeuudistus.

**KYSY
LISÄÄ**

Eläkeneuvonta

puh. 020 694 726
ma–pe klo 8–16.30

www.elo.fi/elakepalvelu
elakeneuvonta@elo.fi

www.elo.fi

Asiakirjojen lähetysosoite (Elo maksaa postimaksun): Työeläkeyhtiö Elo, Eläkepalvelut, Tunnus 5010419, 00003 VASTAUSLÄHETYS